

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของพนักงานต่อปัจจัยจูงใจในการทำงานของบริษัท สยามคาสท์ไอออนเวอร์คส์ จำกัด โดยมีขอบเขตและวิธีการศึกษาดังนี้

ขอบเขตวิธีการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย การศึกษาระดับความพึงพอใจของพนักงานต่อปัจจัยจูงใจในการทำงานของบริษัท สยามคาสท์ไอออนเวอร์คส์ จำกัด ที่มีพฤติกรรมและความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ใช้ทฤษฎีการจูงใจตามทฤษฎีของเฮอรัลด์ที่ประกอบด้วยปัจจัยค่าจูงหรือปัจจัยนามัย ได้แก่ นโยบายและการบริหาร การปกครองบังคับบัญชาหรือการควบคุมดูแล ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา สภาพของการทำงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา เงินเดือน และปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ความสัมพันธ์ผลการทำงาน การได้รับความยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน ความเจริญเติบโต

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัท สยามคาสท์ไอออนเวอร์คส์ จำกัด ซึ่งจากการสำรวจจำนวนประชากรพนักงานบริษัท สยามคาสท์ไอออนเวอร์คส์ จำกัด พบว่ามีจำนวนทั้งหมด 291 คน (บจก.สยามคาสท์ไอออนเวอร์คส์ โครงสร้างองค์กรและการพัฒนาองค์กร ฝ่ายพัฒนาองค์กร, 2552) ซึ่งสามารถแบ่งได้ 2 ระดับ คือ พนักงานระดับปฏิบัติการ และพนักงานระดับบริหาร ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. พนักงานระดับปฏิบัติการ หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยอยู่ในฐานะผู้ปฏิบัติงาน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเฉพาะด้านที่ได้รับมอบหมาย โดยสามารถแบ่งได้เป็น 4 ระดับ คือพนักงานระดับ 1 ถึงพนักงานระดับ 4 มีรายละเอียดดังนี้

- พนักงานระดับ 1 หมายถึงพนักงานที่ไม่ต้องใช้ความสามารถในการปฏิบัติงาน จำนวน 77 คน
- พนักงานระดับ 2 หมายถึงพนักงานที่ต้องใช้ความสามารถเล็กน้อยในการปฏิบัติงาน จำนวน 43 คน

- พนักงานระดับ 3 หมายถึงพนักงานที่ต้องใช้ความสามารถปานกลางในการปฏิบัติงาน จำนวน 93 คน
- พนักงานระดับ 4 หมายถึงพนักงานที่ต้องใช้ความสามารถสูงในการปฏิบัติงาน จำนวน 41 คน

2. พนักงานระดับบริหาร หมายถึง พนักงานที่อยู่ในฐานะผู้บริหาร มีผู้ได้บังคับบัญชา มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยภาพรวมของงานในแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยสามารถแบ่งได้เป็น 5 ระดับ

- ระดับหัวหน้าส่วน จำนวน 6 คน
- ระดับหัวหน้างาน จำนวน 19 คน
- ระดับผู้จัดการ จำนวน 8 คน
- ระดับผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน
- ระดับกรรมการผู้จัดการ จำนวน 1 คน

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (ศิริวรรณ เจริญรัตน์ 2548: 194) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5

คำนวณจากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

แทนค่าดังนี้

$$n = \frac{291}{1 + 291(0.05)^2}$$

$$= 168.45$$

จากประชากรในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 291 คน คำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 168.45 คน จึงเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling) ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งโควต้าของประชากรพนักงานบริษัทออกเป็น 2 ส่วนคือ

- พนักงานระดับปฏิบัติการ จำนวน 254 คน
- พนักงานระดับบริหาร จำนวน 37 คน

จากนั้นจึงทำการกำหนดจำนวนประชากรที่จะสุ่มเป็นตัวอย่างตามสัดส่วน ดังตาราง

ระดับของพนักงาน	จำนวน (คน)	การคำนวณสัดส่วน	จำนวนตัวอย่าง (คน)
พนักงานระดับ ปฏิบัติการ	254	$254 \times (170/291)$	148
พนักงานระดับ บริหาร	37	$37 \times (170/291)$	22
รวม	291		170

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความสะดวก (Convenience Sampling) หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างจากขั้นตอนที่ 1 แล้ว ทางผู้วิจัยได้เลือกใช้การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความสะดวก (Convenience Sampling)

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 คน ของบริษัท สยามคาสท์ไอออนเวอร์คส์ จำกัด โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือวารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร ฐานข้อมูลและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลข้อมูลปฐมภูมิ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน แผนก (ฝ่าย) รายได้ต่อเดือน อายุงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อปัจจัยจูงใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยที่ช่วยลดความไม่พึงพอใจในการทำงานหรือปัจจัยก้ำจุน (Maintenance Factors) และปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นในการทำงานหรือปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor or Motivation) โดยแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 นั้น มีลักษณะเป็นแบบ Likert Scale (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2541: 167) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน	5	4	3	2	1

คะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรค่าพิสัยคือ

$$\frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

ดังนั้นแต่ละระดับจะสามารถแบ่งคะแนนค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยได้ 5 ระดับดังนี้ (ลลนา เรื่องพร, 2550: 13 อ้างอิงจาก รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง ให้ความพึงพอใจต่อปัจจัยจูงใจในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง ให้ความพึงพอใจต่อปัจจัยจูงใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง ให้ความพึงพอใจต่อปัจจัยจูงใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง ให้ความพึงพอใจต่อปัจจัยจูงใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง ให้ความพึงพอใจต่อปัจจัยจูงใจในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายปิด ที่จะทำให้นักงงานมีความพึงพอใจต่อปัจจัยจูงใจในการทำงานมากขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)